

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. december 10

Csütörtök.

XXII. évfolyam. 99. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendő.

Hirdetmények díja:
4 határolt petisórért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyiltterek díja előre fizetendő.

A kibontakozás útján.

A mit az egész nemzet egy év óta oly epedve várt: végre mult szombaton bekövetkezett. A képviselőház eljutott a kibontakozás útjára. Kossuth Ferenc, Thaly Kálmán és Polónyi Géza fáradozásai folytán a függetlenségi párt elállt az obstrukciótól s így van remény, hogy végre az ország kibontakozhatik a hinárból, melybe az ex-lex folytán belejutott.

Meghajtuk lobogónkat a függetlenségi párt hazafisága előtt, a melyet soha sem vontunk kétségbe és azon fényes eredmény előtt is, a melyet a nemzeti követelések tekintetében kiküzdött az ország javára. Soba obstrukció ilyen fényes diadalt még nem ült mint az, a melyet most becsülni készülnék, mert a kicsikart vívmányokon kívül még az az erkölcsi haszon is báramlik belőle az országra, hogy a világ kénytelen lesz elismerni miszerint a magyar nemcsak másokat, de magát is le tudja győzni, ha a haza érdeke azt úgy kívánja.

De meghajtuk lobogónkat Kossuth Ferenc és Thaly Kálmán előtt is, a kik ezen eredmények elérhetése érdekében minden lehetőt megtettek. Különös rokonszenvűnk és tiszteletünk vitva pedig ki Kossuth Ferenc, aki a kibontakozásnak pártja előtt népszerűtlen ügye érdekében annyi bántalmat, annyi sérelmet és annyi megaláztatást volt kénytelen, saját pártjá-

tól is elszenvetni, hogy kételkedni kezdtünk a felett, van-e még egyáltalában egy parányi tisztelet és egy csak igen halvány kegyelet is az emberekben a Kossuth Lajos fia iránt.

Személyes elégtételt ugyan nézetünk szerint még nem kapott az általa elszenvetett megaláztatásokért; de kell-e nagyobb elégtétel, mint eszméinek győzedelme.

És meg kell hajtánunk lobogónkat gróf Tisza István miniszterelnök előtt is. Hiszen nélküle, az ő önzetlen fellépése, az ő állhatatossága és kitartása nélkül, azon elszántsága nélkül, a mely — hogy úgy mondjuk — halálmegvetéssel dobta magát oda a vadul tomboló obstrukció dárdái elé és megint az ő békülékenysége nélkül nem volt volna lehetséges megtalálni az alapot a békés megegyezésre.

Hadd süssön fel hát végre a magyar parlamentben az igazi munkásság verőfényes napja!

Ujencozás. Nyíry Sándor honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a vármegyék működési tervet állapítsanak meg a sorozásra nézve.

A rendelet alapján az egyik terv szerint a sorozás december 28-tól január 30-ig, a másik terv szerint január 4-től, február 6-ig terjedne.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház dec. 5-iki ülése nagy érdeklődés közepette folyt le.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után felállott

Kossuth Ferenc és előterjesztette a pártja által tegnap este hozott határozati javaslatot.

Utána mindjárt gr. Tisza István miniszterelnök szólalt fel és kijelentette, hogy semmi kifogása a parallel ülések megszüntetését illetőleg s erre vonatkozólag indítványt fog a Ház elé terjesztani.

A választói-jog reformjára nézve úgy nyilatkozott Tisza, hogy azt minél előbb megakarja valósítani s ebben az ügyben nemsokára anketet fog egybebívní.

Kossuth határozati javaslatának ama részére, hogy Magyarországon minden jognak forrása a nemzeti akarat, kijelenti Tisza, hogy ez volt mindig az ő nézete is.

A miniszterelnöknek éljenzéssel fogadott beszéde után

Bzederkényi Nándor és br. Kaas Ivor jelentették ki, hogy pártjuk tovább harcol.

Ezek után áttért a Ház a napirendre: az ujenc-javaslat tárgyalására, amelyhez a néppárti Udvarý Ferenc szólott.

Ha nem lett volna kitűzve hétfőre a parallel-ülésekre vonatkozó ház-határozatnak hatályon kívül való helyezése fölötti szavazás, a hétfői napot is a szintelen, érdeklődés nélküli ülések közé lehetett volna sorolni. Esemény az ülés végéig nem is történt, az obstrukció utolsó csapatai portváltak három órán keresztül: Várady Károly a jegyzőkönyv ellen tett jelentéktelen kifogást, a napirend során pedig, a katonai javaslatok ellen, Lovász Márton mondott nem az obstrukció keretében való beszédet.

Az ülés végére maradt a parallel ülésekre vonatkozó házhatározatnak a hatályon kívül helyezése. Holló Lajos, gróf Batthyány Tivadar, gróf Zichy Aladár, Ugron Gábor és Polónyi Géza felszólalása után még gróf Tisza István miniszterelnök szólt s a Ház azután egyhangulag elfogadta a hatályon kívül helyezést célzó indítványt. Kedden nem volt ülés.

T Á R C A.

Lesujt az élet . . .

Lesujt az élet,
De föl is emel,
Ő ad könnyet és
Ő száritja fel.

Hányszor siratjuk
Egy-egy kedvesünk,
Nagy földi kint, hej
Hányszor szenvedünk.

S a kiak útja
Hányszor megszakad, —
S fakadni látunk
Új virágokat.

Nem virág híjján
Búsul a kóbel,
De mert a virág
Gyorsan hervad el.

Ó nem azért, mert
Rút az életünk,
De mert nagyon szép,
Azért szenvedünk . . .

Haan Béla.

A materializmus és a jövő.

(Felolvasás a „Kézdivásárhelyi Kereskedő Ifjak Társulatának, 1903. november hó 28-án rendezett Katalin-estélyén.)

Irta: Koch Sándor.

III.

Jövőbeli költőinket tehát költőkosztón fogjuk fölnevelni. Szegények eddig kevés kivétellel madárdallal, virágillattal, napsugárral s több eféle könnyű étellel kellett megelégnők s rendszeren üres gyomorral álmodtak. Meg is látszarak ezen hibás táplálkozási rendszer gyászos következményei. Költőink napról-napra józanabbak és unalmasabbak lettek. A jövőben természetesen nem fogják költőink oly lényegtelen tárgyakra pazarolni tehetségeiket, mint eddig. Ódákat fognak írni a pénzre, leírásokat nagy ebédekről, himnuszokat a jó emésztésről. Ezek lesznek a legkapósabb témák. Midőn anyagot keresnek költeményeik számára, nem fogják figyelmen kívül hagyhatni minden jövőendő költészet legfőbb eszebb anyagát, magát az „anyag”-ot.

Oh egy élelmiszerkereskedés a jövőben, mekkora tekintélynek fog ez örvendeni! A merre csak a szem ellát, mind, mind esupa koncentrált szellem! Oh ez a sajt, ah ez a vaj, jaj ez a herink: mind-megannyi nyers gondolat és érzelem! Ha e sok étel testekbe kerül s megkezdődik az anyagcsere: óh

akkor a hering bájos szerelmi költeménnyé, a sajt érdekfeszítő regénnyé, a kávé egy szerelmes pár érezeit dicsőítő panegyrikonná, a mákoskalács egy érdekes képviselőházi beszéddé, az almabor ditirambá a békacomb tudományos értekezéssé fog átdicsőülni!

Mi is az ember a materializmus szerint? Csak szűrő, melyen az anyag átszűrődik szellemé. Mi fog minket a jövőben gátolni abban, hogy ezt a szellem-szűrést műton eszközöljük? Hiszen a virágillatot is már régóta állítják elő egészen közönséges anyagokból. Ennélfogva bizonyos, hogy nemsokára sikerülni fog emberi szellemet — valószínűleg állatok agyvelejéből — vegyi uton állítani! Miért ne? Akkor minden egyes ember abban a megbeesülhetetlenül kellemes és kényelmes helyzetben lesz, hogy érzelmeit és gondolatait, melyekre épen az nap szüksége van, mindenféle minőségben készen magával hordja, akárcsak a burnótot. Mig ma ilyen kérdések divatosak: „Hol vette cigarettáit?” a jövőben ilyen kérdések lesznek napirenden: „Hol vette gondolatait, nekem úgy tűnik föl, mintha ökoragyból készültek volna?” Vagy a kikoszarozott szerelmes így fog boszút állni imádott hölgyén: „Érzelmek, Nagysám, macskakédeyből készültek!”

Természetes, hogy a jövőben, mikor a materializmus megvalósul, a népek és nemzetek gazdasági élete gyökeres átalakuláson fog keresztül menni. Egészen új keresetforrások, új életpályák fognak nyílani. Munka erőben azonban mégsem lesz hiány, mivel

Mária-Congregatio megalakulása Kézdivásárhelyt.

Korunk sivár, az eszmények, az ideálok után való lelkesedés, mely a szívet felemeli, a lelket gyönyörködteti, kihalál fölben; torzalkodás, pártoskodás, érdek és kegyhajhászat mindenfelé. Ezeknek láttára a gondolkodó elme kétségbe esik, keres, kutat, töprengedik, hogy vajjon ennek így kell-e lennie, vagy lehet másképpen is. A mint ezen elgondolkozom, a mint szemlélem a sivár valót, a mely, mint a borongós őszi kőd nehezedik lelkeimre, megcsillámlik agyamban egy reménysugár, a mely biztatón int, a mely azt sugja: fel a harcra, a szent, eszményi, ideális harcra, melynek lobogójára a szép, nemes, lelket boldogító, az Istenhez, a mindenség Urához felemelő eszmék vannak arany betűkkel felírva. A mint lelkemben töprengedem, hogy vajjon ez eszményi, ideális harc lehetséges-e, elvonulnak lelki szemem előtt a régmúlt századok, a melyek közül nem egy volt hasonló korunk romlottságához. S mint a múltban, a romlottság sötét éjszakáiban voltak őrszemek, világító fáklyák, melyek a botorkálóknak utat mutattak, úgy vannak a jelenben is és fognak is lenni mindenha. Igen, mert az isteni eszme örök; él az idők végezetéig s miként a gyertya világoskodik és maga körül gyűjti a sötétségből a hiveket.

Ilyen világító fáklya most is, mint mindenkori volt, a hit, a melynek világánál megszűnik minden nyomor, kétségbeesés, torzalkodás, pártoskodás, érdek- és kegyhajhászat. Hit Jézus Krisztusban, az örök Istenben, a ki melegséggel tölti el a leghidegebb szíveket is, ha hozzá közelednek. Csak az a szükséges, hogy hitünket intenzívebbé tegyük, hogy egyesüljünk minél többen szent hitűnknek a nyilvánosság előtt való megvallására.

E cél, e szent eszmét szolgálják a Mária-Congregatiók, melyek egyes lánglelkű férfiak buzgolkodása folytán mindenfelé alakuló félben vannak. Lehet-e szebb, magasztosabb gondolat, mint társulni e csupa a Boldogságos Szűz Anya védelme és pártfogása alatt, hogy az isteni törvényeket, melyeket még a pogány böles is megtartandóknak vélt s melyeket manapság annyian hágnak át, meggyalázzanak még a keresztet is, megtartsuk s azoknak megtartására másoknak is példát adjunk.

Ezért jött városunkba Majláth Gusztáv gróf, az Erdély egyházmegye lánglelkű, fölönt püspöke, hogy egyrészt kiosztván a pápai áldást, melyet Ő Szentsége trónusától hozott, másrészt ifjúságunk körében megalakítsa a Mária Congregatiót, hogy ennek szellemében nevékedvén az egyháznak hitű katonái, a hazának és a társadalomnak egykor tisztességes és hasznos polgárai legyenek.

Mária szeplőtelen fogantatásának dogmailag kimondott félézázados ünnepe, kétszeres ünnep volt

tehát reánk, kézdivásárhelyi hivekre és a róm. kath. főgimnázium ifjúságára.

Megalakult tehát városunkban is a Mária Congregatio, melynek előkészített Asbóth Viktor főgimn. tanár oly sokat fáradozott.

Megalakította Majláth Gusztáv Károly lánglelkű püspökünk, ki minden idejét hiveinek s főképen az ifjúságnak szenteli, hogy a hitben megerősítse, hogy felvértezve menjenek ki majd az élet küzdő homokjára, hol a mindennapi vásári lármában annyiszor van szent vallásunk támadásnak kitéve.

Adjá az Isten, hogy e társulat, melynek eszméje már annyi század óta érelődik, hűségesen feleljen meg magasztos feladatának, mert ez lesz alapítójának is a legnagyobb öröme, a legnagyobb jutalma.

Biró Lajos.

Gróf Majláth G. Károly püspök Kézdivásárhelyen.

Városunk róm. kath. hiveinek, mint mindig, úgy most is ünnep napjai azok, melyeket kedves, szeretett és népszerű főpásztor: Majláth Gusztáv Károly gróf a hitélet erősítése érdekében körünkben tölt. Ilyen öröm tölté el a hives kebelét f. hó 7, 8, 9. és 10 ik napjain is, midőn a lánglelkű, apostoli ihlettségű főpásztor újból Kézdivásárhelyen időzött.

Hétfőn (dec. 7-én) déli 12 óra 30 percek érkezett a főpásztor városunkba. A vasúti állomáson fogadására megjelentek nagy közönségen kívül a főgimnázium tanárai, Hassák Vidor igazgatóval élükön, a vidéki papság Balázs Ferenc esperes vezetésével, s a r. k. hitközség elnöksége, a kiknek nevében Dr. Bánffy Zsigmond gimnáziumi és hitközségi főgondnok üdvözlötte a főpásztort, ki kevézű egészségre, jó arc-színben tette meg a hosszú utazást. Az üdvözlésre adott szívélyes, lebilincselő válasza után harangszünet közt, mintegy 20 kocsitól kísérve bevonult a püspök az általa kedvelt minorik vendégszerető házába, melynek ajtajánál Hassák igazgató mondott hódolatteljes üdvözlést a magas vendégnek.

Izletes ebéd után d. u. 2 órakor a püspök a főgimnázium ifjúsága körébe ment s az ifjúságot szíveshöz szóló beszédében készítette elő a gyónás, áldozásra a pápai áldásban való részesedésre, s a késő esti órákban is nyílt szeretettel végezte az ifjúság gyóntatását.

Keddén reggel 8 órakor szent misét mondott s annak folyamán megáldoztatta az egész ifjúságot a tanári kart s számos hívőt. Délután 11 órakor résztvett a főgimnázium ifjúsága „Mária-Congregatiójának megalakítási munkálataiban, a mint ez a lapunk más helyén is olvasható. Délután 3 óráig folyt a hives gyóntatása, melyet a vidék papsága eszközölt. 5 órakor vacsérny volt, mely után

teljes főpapi díszben a székszékből állt föl a főpásztor s egy a közvetlenség meleg, rokonszenves hangján tartott ékes beszédében szólt a templomot zsúfolásig megtöltött közönségnek, — melyben igen sokan voltak más vallásúak is — rokonszenvesen beszélt római utjáról, X. Pius pápáról: megható példákkal illusztrálta a hit erejét, szükségességét, fejtegette az isteni kegyelem hatalmát s végül kiosztotta az apostoli pápai áldást nagyszámú hiveinek. Az nap még késő óráig gyóntatott a főpásztor, melyet szerdán is lankadatlanul folytatott, kiéve azt az időt délelőtt, midőn a főgimnázium ifjúságát látogatta meg az iskolában. Déli 12 órakor az egyháztanács tisztelgését fogadta, kiknek nevében Stadler Géza plebános üdvözölte a püspököt. Szerdán délután és este sőt gyóntatást teljesített s esütőrtökön reggel végeztet mise közben megáldoztatta a gyóntókat s a d. e. 10 órai vonattal elutazott Sepsiszentgyörgyre, hová titni hives legjobb kívánságai kísérték el a buzgó főpapot.

Felhívás

a Székelyföld hazafias közönségéhez.

Két évtizedet meghaladó fáradságos küzdelem fényes eredményeként pár év óta fennáll Madéfalva község határán az 1764-iki madéfalvi veszedelemben hősi halált szenvedett székelyek díszes emléke s e pár év óta emlékezteti, tanítja, buzditja, lelkesíti a mai nemzedéket alkotmányos jogainak tetterső védelmére.

Ez emlékeztetés, tanítás, buzditás és lelkesítésre ma több-több szükségünk van, mint valaha! Alkotmányos küzdelmeink e dicső emléket azonban ama veszély fenyegeti, hogy építési költségeinek fedezetlenül maradt egy bizonyos részeért hősi székely vérrel szentelt talaját és kőveit dobra ütik.

E szegénytelen dolgot megtörténni nem engedhetjük s bizvást reméljük, hogy a szent emléket kegyeletes fentartásában hazafias székely közönségünk támogatásunkra szel.

Kérjük azért szeretett székely véreinket, hogy egymást buzditva, támogatva kegyes adományait a kegyeletes célra a „Gyergyó“ kiadói hivatalához Gyergyó-Szt.-Miklósrá juttatni szíveskedjenek.

A madéfalvi emlékoszlop építő bizottsága nevében:

Szász Lajos,
jegyző.

Benedek István,
elnök.

NAPI HIREK.

— Új főrend. A király Beöthy Zsolt, budapesti egyetemi tanárt, és miniszteri tanácsost, kinevezte a magyar főrendiház tagjává. E kitüntetés valóban méltó férfiut ért.

több eddigi keresetforrás bedugul és több régi életpályát belep majd a fű, mert nem fog rálépni senki. Tekintve azt az óriási jelentőséget, melyet a pénz, étel és ital szellemi és testi javunk érdekében nyerni fog, igen valószínű, hogy a jövőben azoknak száma kik e cikkekkal eddig kereskedtek, tetemesen szaporodni fog. Míg ellenben a bölcsezsékek teljesen fölöslegessékké lettek. A még meglevőket alighanem szakácsokul fogják alkalmazni. Teológusokra sem lesz szükség, közülük a zsidók pénzváltói, a keresztények koresmárosi minőségben fogják a társadalom érdekeit szolgálni. Eleinte egy kis baj lesz a teológusokkal, mivel ők, nem tudván hamar leszokni régebbi hivatásuk teendőiről, ezeket új állásukban is gyakorolni fogják, a zsidók a koronákat körülmetélik, a keresztények pedig a bört megkeresztelik. De ezek csak muló bajok lesznek. Lassacskán majd belejönnek az új kerékvágásba.

Az emberiség idejét nem tudományra, művészetre, hanem pénzanyag szerzése fogja fordítani. Aki pedig ezentul szellemét ki akarja majd művelni, az enni, inni, aludni, séálni és fürödni fog, mert ezen foglalkozások egyesítése hat legjótékonyabban a szellem fejlődésére.

A jövő államformája pedig a lehető legdemokratikusabb lesz. Hiszen énekesnő és tábornok, darvak és tudósok, majmok és szivattyufogantyúk, kővek és szemét, kamarások és pócák: ezek mind, mind egyenlő jogu anyagok. Gondolkodó ember és illatostrágya ez két egyenlő serpenyője a mérlegnek az nincs örökké fönn, a másik nincs örökké lenn.

Ötven év múlva a gondolkodó ember trágya, és az illatos trágya emberként szerepel és maga is csodálkozik, hogy lett ő azzá, a mi? Nagyszerű és meghatározó lesz az a jelenet, mikor majd az említett alakok ráismernek egymásra, mint egyenlő anyagra és kölcsönösen egymás nyakába borulnak!

Gyengéd emberek irtózni fognak az evéstől és ivástól, ha elgondolják, hogy tulajdonképpen édes testvérüket, az anyagot kell fölemészteniök. Azért a család fő az eddigi asztali áldás helyett a következő beszédet fogja az asztalra tált ételekhez i tézni: „Bocsánatot kérek, anyag kolléga ur, hogy családommal együtt, bár magunk is anyag vagyunk, bátorkodni fogunk Önt megenni. Ön bizonyára tudni fogja, hogy minden anyag engedelmeskedni tartozik a beléje oltott erőnek. Sajnálom ugyan, de az én erőm azt parancsolja, hogy én Önt megegyem. Az Ön ereje pedig azt parancsolja Önnek, hogy engedje magát megetetni. De majd mikor én étel leszek, viszontszolgálatra készen állok, szíveskedjék akkor velem tetszése szerint rendelkezni.”

Már a mi engem illet, én nem vagyok azon a nézetben, hogy mindent vegyünk be az új állam köteleibe, mint egyenlő jogu anyagot. De annyi bizonyos, hogy első sorban az állatoknak kell adni polgárjogot, mert az ő agyvelejük ép úgy van összetéve, mint a miénk, ők gondolkodnak, mint mi. Csodálom, hogy bár az állatok mindig érszerűen cselekszenek, míg ellenben az ember sokszor tesz ész ellenére, hogy miért van az mégis, hogy az állatokról azt mondjuk, nines eszük, míg magunkról tanítjuk, hogy van eszünk.

No de ez a válaszfal az új államban ember és állam között le fog dűlni. Ezentul kölcsönösen, mint polgártársak megfognak egymást érteni az állatokkal, és akkor megfognak tudni azt is, vajjon nem jelente az állatok nyelvén ez a szó „ember” annyit, mint az emberek nyelvén ez a szó „marha”? Persze ezentul a legjobb egyetértésben kell élnünk az állatokkal, mint egyenrangú honfitársainkkal. Mi emberek csak azon óknál fogva tartatunk számat valamivel magasabb pozícióra az új államban, mert mi voltunk azok, akik ezt az egyenjogúságot fölfedeztük s róla az állatoknak elég nagy-lelkűen értesítettük.

T. Halgatóim. Volt szerencsém Önöknek néhány jellemző vonással megrajzolni a materializmus képére és hasonlatosságára átalakított jövő képét. E rajz után T. Halgatóim fogalmat alkothatnak maguknak a materializmusról. A materializmus meghatározását nem adtam, és pedig szándékosan nem, azon egyszerű oknál fogva, mert a materialista tudósok mai napig maguk sem tudtak megegyezni abban, hogy mi a materializmus. N künk különben mindegy, van definicio, vagy nines, fő az, hogy van materializmus és fő az, hogy ez gyökerestül fogja a mai társadalmat fölforgatni.

Befejezésül még azt jegyzem meg, hogy a materializmus nem is olyan új, mint a hogyan gondolkodók. Azok az igazságok, melyeket a materializmus hirdet, már az emberiség régi történelmében is megtalálhatók. Ugy, hogy a materializmusról el lehet mondani, hogy az egy kiásott szellemi Herkulanum.

— **Kinevezés.** Kézdiszenléleki Péterffy Lőrinc vigás plebárost Gróf Majláth Gusztáv Károly püspök kinevezte az udvarhelymegyei Kadics- és Bethlenfalva községek plebánosává. Gratulálunk.

— **Anyakönyvi kinevezés.** Szentkatolnai Cseh Sándor eszternekis. jegyző kinevezetett ugyanoda anyakönyvvezető helyettesé.

— **A marosvásárhelyi kir. tábla** — mint értesülünk — nemokára új elnököt fog kapni. Ternovszki Béla jelenlegi elnök ugyanis kuriai tanácselnökké nevezetett kis helyébe zágoni Bárd Szentkereszty Zsigmond, a kolozsvári kir. törvényszék nagybírója elnöke, van kinevezése. E kinevezések mielőbbi megvalósulását különösen a székelyföldön nagy érdeklődéssel várják bírói körökben.

— **Halálozás.** Altörjái Dr. Csoboth Simon, honvédelmi miniszteri osztály tanácsost súlyos csapás érte: agy édes atyja, altörjái Csoboth Antal földbírtokos, egy derék jó családapa, f. hó 4-én 82 éves korában elhunyt. Haláláról bánatos gyermekei a következő gyászjelentést adták ki: Alulírottak mély fájdalommal tudatjuk altörjái Csoboth Antal urnak folyó évi december hó 4-én életének 82-ik évében, rövid szenvedés s a halotti szentségnek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó évi december hó 6-án fognak Altörján a római kath. vallás szerint temetve lenni, s az ottani temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Legyen áldott emléke! Altörján, 1903. évi december hó 4-én. Csoboth Rozália, özv. lemhényi Márton Ignácné; Csoboth Veronika Róbert Antalné; Csoboth Mária, Csernátoni Cseh Gyuláné; dr. Csoboth Simon, gyermekei. Marinovich Vilma, menyé. Róbert Antal m. kir. pénzügyi fogalmazó, Csernátoni Cseh Gyula földbírtokos, vejei. Özv. baráti István Lászlóné sz. Csoboth Berta unokahuga.

— **Epizód Majláth püspök római utjából.** Majláth Gusztáv erdélyi püspök a múlt hónapban Rómában járt. Ott találkozott Cziklay Lajos újságíróval, ki ügyvivő alelnöke a Budapesti Újságíró Egyesületnek, s a Kath. Hirlapírók Országos Pázmány-Egyesületének a itt abban állapodott meg a püspök Cziklayval, hogy Rómából Anconán át együtt utazzanak haza, harmadiknak társulván hozzájuk a püspök fiatal udvari papja, Márton Andor udvari káplán. A gróf püspök, dacára annak, hogy főpásztori javadalmán kívül igen tekintélyes családi jövedelem felett rendelkezik, maga a megtestesült szorénység. Különösen ha külföldön jár, úgy néz ki, mint a legegyszerűbb, kopottas reverendájú falusi káplán. A nagyvagyonos s nagyteljesítésként magyar főpapot senki sem ismerné fel benne. Ez az ismét szorénysége bírhatta arra a gondolatra, hogy már Anconába menet a vonaton arra kérje újságíró társunkat, hogy

az utazás tartamára fogadná el kettőjüket — udvari papjait. — Ugy-e áll az alku, kedves Cziklay ur? — Parancsoljon velem, méltóságod, — felelte emez, mindjárt gyanítván, hogy inkognitóban akar a püspök megszállni az anconai vendégfogadóban. Anconában beszállván a „Viktoria” fogadóba, maga a püspök állította ki a bejelentő cédulát így: —

A vendég neve: Cziklay Lajos szerkesztő és két udvari papja Budapestről.

Ennek aztán az lett az eredménye, hogy a mi szaktársunkat egy égő gyertyás díszmenetben kísérték az élelmes pincérek az első emeletre, míg a két „udvari pap” a harmadik emeleten kapott szállást, a hová podgyászaikat is maguk vitték föl. A vacsoránál újságíró kollégánk ült a diszhelyen, a két udvari pap jobb és baloldalon. A terem minden vendége a magyar urakról sutított s alighanem azon töprenkedtek, hogy mégis Dárius kincsével bíró országnak kell lenni annak az Ungheriának, hol a szerkesztőnek olyan módja van, hogy két udvari pappal utazhasson. Ez talán még a londoni „Times”-től sem telik. A cseht természetesen, az öregebb udvari pap fizette.

— **Gyilkosság véletlenségből.** Szomorú eset történt múlt vasárnap Torján. Miklós napja az ottani egyházközség búcsú-ünnepéjén, a szokásos ünnepi isteni tisztelet után nagy vigasság volt az egész faluban. Egy 17 éves földmívelő ifjú Csáki Ferenc és egy Farkas József nevű béres, pisztoly lövöldözéssel akarták barátaikat mulatni. Csáki Feri próbálgatta előbb a lövést, de a pisztoly az ő kezében esőtörtőközt mondott; odaadta hát barátjának, aki, alig hogy kezébe vette a pisztolyt, az rögtön elsült s oly szerencsétlenül, hogy homlokán érte Csáki Ferit, mire ez rögtön szörnyen halt. Az eset általános részvétet keltett a községben.

— **A gazdasági iskolába felvétel szigorítása.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a m. kir. gazdasági tanintézetek részére kiadott szervezeti, rend és fegyelmi szabályzat 4 §-át, mely felvételi előképzettség gyanánt a VI. középiskolai osztály elvégzését írja elő, oda módosította, hogy 1904. évi október hó 1-től kezdve, csak a VII. gimnázialis, vagy a VII. reáliskolai osztály, vagy a felsőbb kereskedelmi iskola egész tanfolyamát végzett tanulók vételnek fel a m. kir. gazdasági tanintézetek I-ső évfolyamára.

— **Régi szer a nátha ellen.** Egy német orvos szaklap a nátha épp oly egyszerű, mint esalhatatlan gyógymódját közli, melyet egy Williams nevű angol már 1841-ben sikerrel alkalmazott. Ez a gyógymód röviden szólva a katarhus kiszáradásából áll. Williams, a mikor náthája volt, 24 órán át se bort, se vizet vagy más folyadékot nem ivott és így náthája nemhogy fejlődött volna, hanem mind kevesebb szüksége lett a zsebkendőre és 24 óra múlva náthájától teljesen megszabadult. Nem is köhögött, mint előbb, ha meghűlt és az egész katarhus megszűnt. Williams, miután ezt a gyógymódot önmagán kipróbálta, betegein is alkalmazta, a kiknek a két napi száraz diéta alatt kenyérről, száraz tésztából, hallal, fehérhússal és száraz gyümölcsökkel kellett élni. Ennek a gyógymódnak, nagy előnye, hogy nem kell otthon maradni, sőt jó melegen felöltözve egy kis mozgás a szabad levegőn a gyógyulást még elősegíti.

Jótekonyság.

Köszönetnyilvánítás és elszámolás.

(Folyt. és vége.)

Özv. Janesó Mózsesné, 8 liter ecet, Benkő Gyuláné 10 liter ecet, özv. Császár Lukácsné, Nagy S. Pál 2—2 liter petroleum, Molnár Ferencné 1 liter borecet, Nagy S. Pál 2 és fél kiló rizskása, Kiss Károlyné, Bándy Istvánné, Kaitár János, 2—2 kiló rizskása, Szőcs Mózses, László Zoltán, Boldizsár Imre, özv. Janesó Dánielné, D. zsi Dánielné, Dávid Gyula. Száva Dávidné 1—1 kiló rizskása, Finta Gy. Albertné 1 kiló ulmi kása, ifj. Kupán József 2 kiló rizskása, 1 kiló buza, 1 kiló sárgakása, Hamar Zol-

tánné 2 kiló buza és 2 liter sárgakása, Janesó F. Lajos 3 liter, Molnár Ámál 2 kiló, Gyárfás Károly 1 kupá sárga kása, Köllönte Mózses 5 liter fuszulyka, Kovács Sándor 5 liter fuszulyka, ifj. Janesó Dánielné, Janesó István v. j., Szabó Gézőné, N. N., özv. Kökössy Károlyné, Molnár János timár, Csekme Lajosné 2—2 liter fuszulyka, Fejér L. Fiai 5 liter lenese, Policzer Rudolf 2 liter, Vargha Vilmos 4 liter lenese, Nagy Béláné 1 liter mák.

Kovács János hentes fél kiló szalonna, Csizsár Pálné 1 rud szalonna, Fejér Károlyné 2 koszu hagyma, Kiss Lajosné 2 koszu, Kovács Pálné 1 koszu, Szotyori Dánielné 1 koszu, Szabó Józsefné 1 koszu, N. N. 1 koszu hagyma, Bartha Gyula 2 darab, Dávid Antal 1 darab fejkendő.

A munkakeptelen szegények intézete javára tett ezen kegyes adományokért az öregek nevében halás köszönetet mondunk:

Kézdivásárhelyen, 1903. november 27-én.

Gróf Mikes Árminné,
elnök.

Vajna Károly,
titkár.

HIRDETÉSEK.

Egy jó karban levő négy
lóerejű **eséplőgép**
Hofher és Sratz eséplővel

ELADÓ

**Bartha Sándor-
nál, Kovásznán.**

(247. 1—5.)

4440/903 t.lkvi.

Hirdetmény.

A kovásznai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy tagosítás folytán a Háromszékmegyében fekvő Páké község telekkönyvei s egyideőleg Páké község tagosításával keresztül vitt Körös község erdő arányosítása következtében Körös község telekkönyvei az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelethez képest átalakítottak és ezzel egyideőleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII., és az 1891. évi XVI. t. cikke a tényleges birtokos tulajdon ogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvény-cikkekben szabályozott eljárás a telekkönyvkielégítési bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottatik.

E célból a helyszíni eljárás Páké községben 1904. évi február hó 18-ikán, Körös községben 1904. április 25-ik napjával fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatnak:

1. az összes érdeklettek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen utaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi

telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldötté előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886. XXIX. t.-c. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenségetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kovácsna, 1903. évi november hó 1-én.

A királyi járásbírság, mint telekkönyvi hatóság.

Száva Jakab,
kir. aljásbíró.

(246. 1-3.)

833-1903. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezzel közhirre teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbírság 1903. évi V. 764/2 számú végzése következtében Dr. Herepei Iván kézdivásárhelyi ügyvéd által képviselt Adler L. Jakab brassói lakos javára, Kovács Károly dálnoki lakos ellen 1270 K. s járulékaik erejéig 1903. évi okt. hó 20-ik napján foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1270 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. járásbírság 1903. évi V. 764/2 számú végzése folytán 1270 korona tökékevetelés, ennek 1903. évi június hó 17. napjától járó 6% kamatai, 1/3 % váltó díj és eddig összesen 115 K. 6 fl. bíróilag már megállapított költségek erejéig, Dálnok község házánál esetleg a helyszínen leendő eszközölésére, 1903. évi december hó 12. ik n. d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt K.-vásárhely, 1903. évi dec. hó 3. napján.

(245. 1-1.) Mánya Ágoston,
kir. bírósági végrehajtó

724-903. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezzel közhirre teszi, hogy a kovásznai királyi járásbírság 1903. évi V. 368/2. sz. végzése következtében Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Lőcsei Teréz s társai javára, Lőcsei Zsigmond ellen 1000 K. s járulékaik erejéig 1903. évi szept. hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján már lefoglalt és 685 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szekerek, széna, ló, borjú, fejős tehenek és tűzifa, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kovásznai királyi járásbírság 1903-ik évi V. 368/2 számú végzése folytán 1000 korona - fillér tökékevetelés, ennek 1903. évi május hó 9. ik napjától járó 5 szá-

zalókos kamatai, 1/3 százalékos váltó díj és eddig összesen 233 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított, költségek erejéig Papole községében a Lőcsei Zsigmond házánál leendő eszközölésére 1903. évi dec. hó 7-ik n. d. u. 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kovásznán, 1903. évi november hó 15. napján.

(234. 3-3.) Sylvester Károly,
kir. bírósági végrehajtó

Kiadó lakás- és istálló helyiség.

A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár tulajdonát képező azon lakás, melyben jelenleg **Pitróff Lajos cukrász helyisége van**, az Olvasó Egylet alatt és a volt „Nemzeti Szálló” szin és istálló helyiségei, a takarékpénztár udvarán, **1904. évi április hó 24-től kezdődőleg**

egy vagy több évre kiadó.

Értekezhetni lehet minden köznapon a takarékpénztár helyiségében az igazgatósnál.

244. 2-3.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.
A székelyföld legdusabban felszerelt nyomtatvány raktára.

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

Kézdivásárhelyt a „Jancsó”-féle gyógyszerár mellett.

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír, írószor, és könyvkereskedése

A közeledő újévre szükségeltető mindennemű községi és közigazgatási nyomtatványok mind raktáron vannak. * * *

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legújabb és legdivatosabb bál, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon diszes kiállításban. — Gyászkoszorúk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi ércbetűkkel — melyek a szallagról soha le nem hullnak — olcsó áron eszközöltetnek.

Butorraktáromban mindig állandóan raktáron tartok szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket, vaságtyakat, gyermekkoscsikat, ablak carnisokat, hajlitott és préselt ületű székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és étszekerényeket, ebédlő és heverő diványokat, matraccokat stb., stb., melyek saját felügyeletem alatt házamnál készülnek, rendkívüli olcsó áron árusítok el.

Legszebb és legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándékok ajánlok arckép és levelezőlap albumokat, emlékkönyveket és választékban, remek kivitelben.

Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzszerszények, dohány-, cigaretta-, szivar- és névjegy-tálcák. Fűsűk, bajuszkefék.

Szemüvegek, civikkerek, hegedűhurok, óralánczok, olvasók, zsebtűkrök, zsebkések, borotvák stb., stb. nagy választékban kaphatók.

Ima- és énekkönyveket, úgy katólikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá a karácsonyi és újévi ünnepekre kép- és mesekönyvek nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, taneszközök és naptárok és választékban.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom ércsarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.